

Mig segle de “My Generation” de The Who

L'any 1965 el món es movia al ritme que marcaven els conjunts britànics. Beatles i Rolling Stones foren els capdavanters d'un sotrac que aviat va incloure també els noms dels Kinks, Hollies, Moody Blues, Searchers, Yardbirds, Animals o The Who, per citar-ne uns quants de rellevants. A partir de les arrels de la música negra americana, els grups anglesos van desenvolupar un ritme nou i propi. Però no era només música, era també una manera de viure, una actitud davant la vida, una revolta juvenil que marcava distàncies respecte a la generació dels seus pares. I en tot això, els Who hi van tenir molt a veure i van compondre l'himne oficial de tota aquella generació, “My Generation”, que celebra aquests dies el 50è aniversari.

Reportatge de Ramon Moreno

Els Who han estat, sens dubte, un dels grups amb el directe més contundent de la història. Amb aquesta seva actitud i les posades en escena van edificar la seva fama i el seu pas a les pàgines daurades de la història del rock. Van ser, tanmateix, la punta de llança d'una joventut que es revoltava contra la societat i el rigor que representaven els esquemes socials i familiars de la generació dels seus pares;

uns pares que van viure els drames i rigors de la Segona Guerra Mundial i uns fills que no la van patir directament i que la volien superar per la via dels fets consumats.

El naixement d'un dels grups més importants de la història cal buscar-lo en la coneixença de dos joves que, de fet, mai no es van avenir i durant dècades van exposar públicament les seves diferències a dalt i fora dels escenaris. Ambdós, Roger Dal-

trey i Pete Townshend, volien ser líders i tenien un caràcter extremadament fort, però tots dos tenien clar que es necessitaven l'un a l'altre per triomfar, i The Who van ser el seu vehicle cap al triomf.

Roger Daltrey i Pete Townshend van formar The Detours amb un company de l'escola d'aquest darrer anomenat John Entwistle i amb un bateria extraordinari però un pel boig de nom Keith Moon. Ens situem als inicis de la dècada dels 60 en un dels barris obrers de Londres. Allà s'escolta la música que venia de l'altre costat de l'oceà: música negra, *blues* i *soul*, però també *rock-and-roll* tant blanc com negre. Els mites del grup són gent com Chuck Berry, Bo Diddley, James Brown o Eddie Cochran. Els Detours passen a ser els Who quan toquen amb una certa regularitat, malgrat que el seu mànager d'aquell moment els canviï ocasionalment el nom pel de The High Numbers per a l'enregistrament del seu primer i discret *single* *I'm The Face*, que es publica l'estiu del 1964. Pete Townshend comença a destapar-se com a compositor. Canvien de nom definitivament i retornen al de The Who i amb un duet de mànagers nous que els donen una important empenta i els obren algunes portes, aconsegueixen publicar a principis de 1965 el seu segon *single*, un tema de Pete anomenat *I Can't Explain*.

En aquells moments els Who ja havien abraçat la cultura *mod* i tenien una munió de fervents seguidors. Els *mods* comencen a despuntar als inicis dels anys 60 a Londres però el moviment s'expandeix ràpidament entre els joves de classe obrera arreu del país. Es caracteritzava principalment pel culte a la imatge personal: els joves *mods* invertien tots els seus diners en roba (comprada bàsicament a botigues de Carnaby Street), perruqueria, cuidar la seva Vespa plena de miralls i les amfetes que els garantien una llarga nit de festa. La feina no tenia la transcendència que els seus pares li havien atorgat. Es treballava, sí, però per tenir diners –tot i que els sous eren de misèria– per invertir en les seves coses, per garantir-se la independència. Ballaven principalment sols, sense parella, i es contraposaven obertament als *rockers* (els *teddy boys* de la dècada dels anys 50), amb qui sovint podien arribar a tenir alguna topada violenta, com les històriques baralles de les platges de Brighton. Els grups preferits dels *mods* eren els Small Faces i, sobretot, els Who.

Ràpidament, els Who es converteixen en els estàndards d'aquesta generació, gràcies sobretot a la capacitat que tenien per identificar-se perfectament amb aquests joves i saber transmetre a través de les cançons aquests sentiments de pertinença i les seves inquietuds. A més, un concert dels Who era la vàlvula d'escapament perfecta per a un cap de setmana. Els seus concerts eren contundents, vibrants, sense concessions, salvatges. Es vivien amb una intensitat brutal tant des de l'escenari

com des del públic que els acompanyava en aquella mena de ritual sonor. Pete Townshend tocava la guitarra fent girar el braç com les aspes d'un molí, Roger Daltrey feia rodar el micro amb tota la seva força i Keith Moon, un dels millors bateries de la història, picava la bateria amb tota la ràbia que portava a dins. Mentrestant, però, John Entwistle s'ho mirava tot des d'un racó, hieràtic i fins a cert punt indiferent al que passava al seu voltant, intentant que els seus companys no es barallessin massa i preocupat per la salut del públic de la primera fila. Els concerts acostumaven a finalitzar amb el trencament per part de Townshend de la seva guitarra, Moon a cops de peu amb la bateria i els amplificadors rebotits.

Per cert que l'inici de la tradició de destrossar la guitarra per part de Pete Townshend té un punt d'anecdòtic. Durant una actuació en un petit club, de sostre extremadament baix, va trencar el mànec de la seva guitarra i al final va decidir acabar-la de rebotre contra el terra; total, ja era trencada, només es tractava de rematar-la. La llegenda va córrer i els finals de concerts es van convertir en un exercici apocalíptic de destrucció de l'equip. Cosa que, suposem, als mànagers no els devia fer massa gràcia.

El primer i esperat primer disc dels Who s'edita a finals del 1965 amb el nom *The Who Sings My Generation*. Per a la seva producció s'encomanen a Shel Tammy, que havia treballat amb els Kinks, un dels grups de referència de l'escena londinenca de l'època. El resultat és espectacular: un disc dur i contundent, fresc, generacionalment militant i molt actual per al que els joves volien sentir en aquell moment. I tot plegat enregistrat en sis hores. Hi figuraven tot just un parell d'impressionants versions del patriarca del soul Jame Brown ("I Don't Mind" i "Please Please Please") i una altra de →

MÍTICS. Sota aquestes línies, la portada del primer disc de la banda amb el mític tema que els va fer famosos. I més avall, un moment dels explosius directes de The Who, que consolidaren la fama de la banda al món anglosaxó i de més enllà.

L'HERÈNCIA DELS WHO. En aquesta pàgina, cartell de la pel·lícula *Quadrophenia*, retrat de la generació *mod* que tenia els Who i "My Generation" com a referent. Baix, fotografia del grup Matamala, referents del moviment *mod* a Catalunya. A la dreta, Roger Daltrey i Pete Townshend, en una recent reunió de la banda.

→ Muddy Waters ("I'm a Man"). La resta eren composicions de Pete Townshend, que s'hi començava a trobar còmode i anava perfilant el seu olfacte per descriure i fer-se portaveu de les inquietuds dels joves *mods*. Entre el temes del disc es destaquen dues peces imprescindibles en la vida del grup i veritables cants de joventut, vitalitat i revolta generacional. D'una banda la melòdica i elegant "The Kids Are Alright", i de l'altra, l'impressionant "My Generation", que s'havia publicat poc abans en format *single*.

Pete Townshend va compondre "My Generation" a 20 anys, durant un trajecte en tren. Era el 19 de maig de 1965 i el grup tornava de Southampton on havien actuat per a un programa de televisió local. Tornant cap a casa a quarts d'onze de la nit (com recorda Mariano Muniesa al seu llibre sobre el grup), Pete es va posar a escriure algunes idees que es convertirien, amb poques variacions, en un tema bàsic de la història del *rock* quan va ser enregistrat el 13 d'octubre de 1965 als estudis IBC de Londres. Era un cant a la revolta juvenil contra la dura societat que els esperava. Per a molts joves la feina no era una manera de realitzar-se, com passava amb la generació dels seus pares. Era més aviat una manera de finançar allò amb què poguessin realitzar-se. Els joves *mods* gastaven gairebé tot el que tenien en roba i diversió. Realment, però, el moment més interessant de la feina era l'hora de cobrar i plegar i iniciar un vida paral·lela en la qual els adults no podien entrar. Rebutjaven la responsabilitat que la societat els atorgava i es rebel·laven contra les normes. De fet, la cançó explícitament deia que "espero morir-me abans d'arribar a vell"

(una frase que, redactada de diverses maneres, ha estat una de les màximes de la filosofia *rock*, a la manera l'erròniament atribuïda a James Dean: viu ràpid, mor jove i tindràs un cadàver ben bonic). I ho explicava amb una veu entretallada, com si la cantés després d'una nit de marxa i d'haver pres unes quantes pastilles, però amb una contundència visceral.

"My Generation" va ser un tema treballat, més de dos mesos d'arranjaments, i ràpidament va ser adoptat com a himne *mod* i d'una part més àmplia de la joventut britànica. De fet s'havia publicat poc abans de la seva inclusió en aquest LP com a tercer *single* del grup (el quart des del seu naixement).

ment). Arribaria a ocupar un meritori número 2 en unes llistes de discos més venuts que eren gairebé propietat exclusiva dels Beatles i els Rolling Stones. Però, en tot cas, la cançó va transcendir fins a convertir-se en icona musical indiscutible.

A partir d'aquí els esdeveniments se succeeixen amb rapidesa i els Who són considerats el tercer grup britànic per darrere dels Beatles i els Rolling Stones. També participen de l'anomenada Invasió Britànica dels Estats Units, on tindran una excel·lent acollida, i on sempre han tingut un mercat discogràfic i d'actuacions més que important.

Tradicionalment, Townshend i companyia han estat culs de mal seure. Ja amb el segon disc *A Quick One*, publicat el 1966 s'atreixeixen amb un tema de... 9 minuts i apunten noves tendències al treball del grup: preparen una òpera *rock* que veurà la llum l'any 69 amb el títol de *Tommy*. Tot això sense deixar d'actuar en directe, la veritable base de la seva existència i una font importantíssima d'ingressos. Participen dels principals festivals de la dècada com el de l'illa de Wight o Woodstock i evolucionen musicalment fins a dibuixar les primeres línies del que més tard seria el *hard-rock* amb l'àlbum *Who's Next* l'any 1971. Tenen temps també de publicar discos en solitari pel seu compte, però una vida frenètica s'emporta el bateria Keith Moon el 8 de setembre de 1978 d'una sobredosi de tranquil·litzants.

Hi ha qui diu que ja mai més van ser el mateix sense Keith Moon. El cert és que, tot i ser substituït per Keneth Jones dels Small Faces, se succeeixen períodes brillant amb baralles pel lideratge del grup, preocupació per la carrera en solitari de cadascun d'ells (sobretot pel que fa a Townshend)

per damunt del grup i, en general, un esgotament generalitzat després de tant temps de treball i continuades actuacions en directe.

Probablement, una bona manera d'endinsar-se en els primer Who i tota la seva vinculació amb el moviment *mod* sigui a través de la pel·lícula *Quadrophenia*. Sobre una banda sonora dels mateixos Who (que el 1973 havien editat un doble disc amb el mateix nom), la pel·lícula explica de manera convincent i real el dia a dia d'un *mod* al Londres de mitjan dècada dels 60. També es pot apreciar la vigència i la força del grup a la pel·lícula que recull el seu concert del 50è aniversari, *The Who At Hyde Park*, que a partir del 15 d'octubre arribarà als cinemes catalans.

I és que precisament Barcelona ha estat una de les capitals de l'escena *mod* internacional. A principis dels anys 80 del segle XX els germans Ricky i Albert Gil creen un nom de clares referències *mod* britàniques, Brighton 64, i editen un primer EP amb 4 temes, *Barcelona blues* (1983), i més tard un gran LP, *El problema es la edad*, convertits ja en els abandonats d'un gènere que s'ha mantingut en un reducte d'alta qualitat musical. La lluita per fer-se un espai al panorama musical fou titànica i, en tot cas, directament proporcional a la decepció que van generar les grans discogràfiques, que ni van entendre ni van apostar mai per la cosa. Més tard el grup es convertiria en Brigatones, abans de transformar-se en Matamala. Una nova etapa del grup es va iniciar el 2012 i aquest mateix any han publicat un nou treball, *Modernista*, amb nous temes. Encara avui són freqüents les trobades i les actuacions de grups diversos. Són els Who i la seva generació. ●

El Temps

**Nova
maqueta**

**Nous
opinants**

**Nou
format**

**Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltemps.cat
escriu-nos a
subscripcions@eltemps.cat
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores